

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 36/21

Luksemburg, 9 marca 2021

Wyrok w sprawie C-392/19

VG Bild-Kunst / Stiftung Preußischer Kulturbesitz

W przypadku gdy podmiot praw autorskich zastosował lub zlecił ograniczenia zabezpieczające przed framingiem, umieszczenie utworu na stronie internetowej osoby trzeciej za pomocą tej techniki stanowi udostępnienie tego utworu nowej publiczności

To publiczne udostępnienie wymaga zatem zezwolenia podmiotu praw autorskich

Stiftung Preußischer Kulturbesitz (zwana dalej „SPK”), fundacja prawa niemieckiego, jest podmiotem prowadzącym Deutsche Digitale Bibliothek, bibliotekę cyfrową poświęconą sztuce i wiedzy, łączącą w sieć niemieckie instytucje kulturalne i naukowe. Witryna internetowa tej biblioteki zawiera linki do treści cyfrowych przechowywanych na portalach internetowych uczestniczących w tym projekcie instytucji. Deutsche Digitale Bibliothek, jako „witryna cyfrowa”, przechowuje jedynie miniatury (thumbnails), czyli wersje obrazów, których rozmiar jest zmniejszony w stosunku do rozmiaru oryginalnego przedmiotu.

VG Bild-Kunst, organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w dziedzinie sztuki wizualnej w Niemczech, uzależnia zawarcie z SPK umowy licencyjnej na korzystanie ze swego katalogu utworów w formie miniatur od zawarcia w umowie postanowienia, zgodnie z którym SPK zobowiązuje się do zastosowania, przy korzystaniu z utworów i przedmiotów objętych ochroną, o których mowa w umowie, skutecznych środków technologicznych przeciwko stosowaniu przez osoby trzecie framingu¹ miniatur tych utworów lub przedmiotów objętych ochroną, wyświetlanych w witrynie Deutsche Digitale Bibliothek.

Uznawszy, że taki warunek umowny nie jest uzasadniony z punktu widzenia prawa autorskiego, SPK wytoczyła przed sądy niemieckie powództwo o ustalenie, że VG BildKunst jest zobowiązana do udzielenia spornej licencji bez uzależniania jej od zastosowania środków uniemożliwiających framing².

W tym kontekście Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) zwrócił się do Trybunału o ustalenie, czy ten framing należy uznać za publiczne udostępnianie w rozumieniu dyrektywy 2001/29³, co w przypadku odpowiedzi twierdzącej pozwoliłoby VG Bild-Kunst na zobowiązanie SPK do wprowadzenia tych środków.

Trybunał, w składzie wielkiej izby, orzekł, że fakt umieszczenia na stronie internetowej osoby trzeciej, z wykorzystaniem techniki framingu, utworów chronionych prawem autorskim podanych

¹ Technika framingu polega na podziale strony w ramach witryny internetowej na kilka ramek i wyświetlaniu w jednej z nich za pomocą linku, na który można kliknąć, lub hotlinku (inline linking) elementu pochodzącego z innej witryny w celu ukrycia przed użytkownikami tej witryny pierwotnego środowiska, z którego pochodzi ten element.

² Zgodnie z prawem niemieckim organizacje zbiorowego zarządzania mają obowiązek przyznania na godziwych warunkach każdej osobie, która o to wystąpi, licencji na korzystanie z praw, które zostały im powierzone. Jednak zgodnie z orzecznictwem sądów niemieckich organizacje zbiorowego zarządzania mogą wyjątkowo odmówić udzielenia licencji, jeżeli ta odmowa nie stanowi nadużycia pozycji monopolisty, a organizacja zarządzania zbiorowego może przeciwstawić żądaniu przyznania praw do korzystania z utworu uzasadnione interesy o charakterze nadrzędnym.

³ Na podstawie art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. 2001, L 167, s. 10; sprostowania: Dz.U. 2007, L 216, s. 24; Dz.U. 2010, L 263, s. 15; Dz.U. 2012, L 33, s. 9) państwa członkowskie powinny zapewnić autorom wyłączne prawo do zezwalania na jakiegokolwiek publiczne udostępnianie ich utworów lub do zabrania takiego udostępniania.

do publicznej wiadomości w sposób ogólnie dostępny za zezwoleniem podmiotu praw autorskich w innej witrynie internetowej stanowi publiczne udostępnienie, gdy umieszczenie to następuje z obejściem środków zabezpieczających przed framingiem zastosowanych lub zleconych przez podmiot praw autorskich.

Ocena Trybunału

Przed wszystkim Trybunał wskazał, że zmiana rozmiaru utworów w kontekście dokonywania framingu nie odgrywa żadnej roli w ocenie istnienia czynności publicznego udostępnienia dopóty, dopóki dostrzegalne są oryginalne elementy tych utworów.

Następnie Trybunał zauważył, po pierwsze, że technika framingu stanowi czynność publicznego udostępnienia w zakresie, w jakim skutkuje podaniem do wiadomości wyświetlanego elementu wszystkim potencjalnym użytkownikom danej witryny internetowej. Po drugie, przypomniał on, że ze względu na to, iż technika framingu wykorzystuje ten sam środek technologiczny, który został użyty w celu publicznego udostępnienia chronionego utworu w pierwotnej witrynie internetowej, czyli Internet, udostępnienie to nie spełnia przesłanki dotyczącej nowej publiczności, a w konsekwencji nie stanowi „publicznego” udostępnienia w rozumieniu dyrektywy 2001/29.

Niemniej jednak Trybunał uściślił, że stwierdzenie to znajduje zastosowanie jedynie w sytuacji, gdy dostęp do utworów w pierwotnej witrynie internetowej nie podlegał żadnemu ograniczeniu. W takim wypadku bowiem podmiot praw autorskim od początku zezwolił na udostępnienie swoich utworów wszystkim internautom.

Trybunał podkreślił natomiast, że gdy podmiot praw autorskich wprowadził lub nakazał ograniczenia związane z publikacją swoich utworów, nie wyraził on zgody na to, by osoby trzecie mogły swobodnie udostępniać jego utwory publicznie. Przeciwnie, pragnął on ograniczyć krąg publiczności mającej dostęp do jego utworów wyłącznie do użytkowników konkretnej witryny internetowej.

W konsekwencji Trybunał orzekł, że w przypadku gdy podmiot praw autorskich zastosował lub zlecił ograniczenia zabezpieczające przed framingiem, umieszczenie utworu na stronie internetowej osoby trzeciej za pomocą tej techniki stanowi „udostępnienie tego utworu nowej publiczności”. To publiczne udostępnienie wymaga zatem zezwolenia właściwych podmiotów praw autorskich.

Przeciwnie podejście sprowadzałoby się bowiem do ustanowienia zasady wyczerpania prawa do udostępniania. Zasada ta pozbawiałaby tymczasem podmiot praw autorskich możliwości żądania stosownego wynagrodzenia za korzystanie z jego utworu. A zatem takie podejście naruszałoby właściwą równowagę, jaką należy zachować w środowisku cyfrowym między z jednej strony interesem podmiotów praw autorskich i praw pokrewnych związanym z ochroną ich własności intelektualnej, a z drugiej strony ochroną interesów i praw podstawowych użytkowników przedmiotów objętych ochroną.

Trybunał wyjaśnił wreszcie, że podmiot praw autorskich nie powinien mieć możliwości ograniczenia swojej zgody inaczej niż za pomocą skutecznych środków technologicznych. W braku takich środków bowiem sprawdzenie, czy dany podmiot praw autorskich miał zamiar sprzeciwić się framingowi swoich utworów, mogłoby okazać się trudne.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106